

Ansökan om medel för introduktionsförskola

Nämnderna kan ansöka om medel för befintliga introduktionsförskolor, men även för start av ny introduktionsförskola. Kommunstyrelsen kommer att prioritera ansökningar från befintliga introduktionsförskolor i stadsdelsnämndsområden med lägst inskrivningsgrad i förskoleverksamhet.

Ansökt belopp ska avse kostnader för 2021 vilket innebär att budgetjustering enbart ges för 2021. Ansökan ska vara fullständigt ifylld.

Kontaktperson:

Malin Hols, stadsledningskontoret, malin.hols@stockholm.se

Sökande

Nämnd:	Kontaktperson:
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd	Jenny Bertvall
Epost:	Telefon:
jenny.bertvall@stockholm.se	08-508 20 719

Ansökan

Information om verksamheten
A. Ansökan gäller: ☒ Befintlig introduktionsförskola ☐ Ny introduktionsförskola
B. Var är introduktionsförskolans verksamhet förlagd? Alternativt: var ska introduktionsförskolans verksamhet förläggas? Befintliga: Öppna förskolan Rågsved, Rågsveds torg 3 Öppna förskolan Högdalen, Familjens hus, Ranstaplan 15 Öppna förskolan Dalen, Dalgränd 17 Öppna förskolan Östberga, Östbergatorget 14
C. Beskriv kortfattat verksamheten
Introduktionsförskolorna integrerad med öppna förskolan är en mötesplats för barn i åldern 0-6 år tillsammans med förälder. Här erbjuds pedagogiska aktiviteter såsom sångstund,

skapande samt en genomtänkt pedagogisk miljö. Det ges möjlighet till social samvaro, stöd i föräldrarollen samt nätverksskapande för alla besökare. Personalens sammanlagda erfarenhet och kompetens som specialpedagog, socionom, barnskötare, förskollärare och lärare kompletteras med utbildningar och fortbildningar inom områdena såsom Anknnytning och samspel, Hälsa och Livsstil, Kultur och Hälsa, Våld i nära relationer, Hedersrelaterat våld och förtryck, KOMET-, ABC- och Föräldraskap i Sverige-gruppledare samt Främjande och stärkande föräldraskapsstöd-utbildning m.m. vilket ger en bra grund för professionellt bemötande av de behov som målgruppen har och kan ha när de kommer till introduktionsförskolorna. December 2020 anställdes två stadsdelsmammor, dari- och arabisktalande, med placering på introduktionsförskolorna. Fokus för deras uppdrag är att nå målgruppen, inspirera föräldrarna att komma till öppna förskolan, introducera förskolan samt vara en länk till samhället. Varje introduktionsförskola har en handledare som har till särskild uppgift att ansvara för stadsdelsmammorna. Handledarna ingår i en handledargrupp ledd av biträdande enhetschef. Handledarna ska också under 2021 gå en handledarutbildning "grund" samt inriktning "Interkulturellt perspektiv och kommunikation" ledd av arbetsmarknadsförvaltningen. Stadsdelsmammorna deltar i arbetsmarknadsförvaltningens samhällsutbildning samt nätverk.

I Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning har vi valt en introduktionsförskolemetod där flera av våra öppna förskolor samt förskolor är delaktiga i arbetet att öka inskrivningsgraden, istället för att ha en eller två renodlade introduktionsförskolor som ligger i samma byggnad som en förskola och i ett begränsat område. Vi tror starkt på att människor med olika bakgrund möts på en gemensam arena, vilket öppna förskolan är. Det är genom att mötas som vi integreras och vägen in i samhället blir lättare för de föräldrar och barn som kommit nya till landet. Behovet av ökad tillit till förskolans arbete finns spridd över flera stadsdelar i förvaltningen. Under 2019 gick EÅV från två till att fyra av våra sex öppna förskolor arbetar som introduktionsförskolor i ett nära samarbete med förskoleenheterna som ligger i deras närhet.

Fördelarna med ett brett introduktionsarbete på väl valda områden i stadsdelsförvaltningen har fallit väl ut och vi har under 2019 och 2020 tagit emot ett flertal studiebesök som funderar på att börja arbeta på samma integrerande sätt som EÅV eller bara vill inspireras och byta erfarenheter, bland annat Spånga-Tensta, Sundbyberg, Skärholmen och Farsta.

Öppna förskolornas introduktionsarbete och integrationsarbete har även uppmärksammats av SKR som ett lärande exempel på deras webbplats, en film har spelats in samt att representant från öppna förskolan sitter med i SKR:s referensgrupp för Öppna förskolan som en arena för språk- och integration för utrikesfödda kvinnor. EÅV deltog även på SKR:s konferens den 6 mars 2020 och berättade då om sitt arbete samt att en mamma som gått SFI, spenderat mycket tid på öppna förskolan och deltagit i olika aktiviteter var med och berättade om sina erfarenheter, upplevelser och vad det betytt för henne. (ungefär 2:59 in i filmen kommer mamman, EÅV:s representant berättar strax innan om arbetet med målgruppen utrikes födda kvinnor långt från arbetsmarkanden/samhället)

<https://api.screen9.com/preview/VUVzMo8YSW0Fq3tFsHed-Gt8MaPvABKwqgR7DbXFibzpV5L255G51CJv5K3XktBd>

Öppna förskolornas introduktionsarbete skall leda till Avdelningens förskolas mål att öka inskrivningsgraden på förskolorna i respektive område:

Rågsved samarbetar med Snösätra-, Rågsved- och Hagsätra förskoleenheter.

Rågsveds öppna förskola ligger i ett mångkulturellt område, där flertal familjer väljer att stanna hemma längre med sina barn, alternativt får barn tätt i åldrarna. Inskrivningsgraden är som lägst i Hagsätra. Öppna förskolan har ett väl uppbyggt samarbete med olika aktörer i området som ger goda möjligheter för att arbeta som introduktionsförskola samt ligger sedan juni 2020 samlokaliserade med fritidsgård och kulturskola centralt i Rågsveds centrum. Besökarna som kommer till öppna förskolan är både etablerade och utrikes födda, vilket ger en bra förutsättning för integrationsarbetet och introduktionsarbetet.

Högdalen samarbetar med Högdalens och Örbys förskoleenhet.

Högdalens öppna förskola ligger i Familjens hus i Högdalen centrum där även förvaltningens föräldrarådgivare finns. I byggnaden bredvid finns BVC och BMM. Vi har valt att arbeta introduktionsinriktat i Högdalen då Familjens hus är ett nav för många familjer. Här finns en blandning av familjer med både svensk och utländsk bakgrund, vilket är något som vi ser mycket positivt på ur ett introduktionsperspektiv.

Östbergas samarbete med Östberga förskoleenhet.

Östberga öppna förskola ligger i ett mångkulturellt område. Sedan september 2018 är öppna förskolan en del av Östberga kulturhus, vilket är en god bas för introduktionsarbetet. Östberga öppna förskolor har även aktivt deltagit i den Medborgardialog som förts under flera år i området med många deltagande aktörer. Öppna förskolan har också sedan många år tillbaka en god kontakt med kringliggande förskolor, vilket varit en bra bas för introduktionsförskolearbetet.

Dalens samarbete med Dalen och Blåsuts förskoleenhet.

Dalens öppna förskola ligger i ett kulturellt blandat område där. I området finns även ett stort genomgångsboende med barnfamiljer, ca 800 personer samt ett mindre.

Den riktade verksamheten består av :

SFI för föräldralediga – språkinläring samt samhällsinformation. Idag finns SFI för föräldralediga i:

Rågsved på nybörjarnivå A,B och C

Högdalen, Familjens hus, med nivåerna C+D

Både öppna förskolorna och SFI ser en vinst med att föräldrarna byter till Högdalen, där det finns fler besökare med svensk bakgrund, när deras nivå på svenska ökar och därmed också föräldrarnas möjlighet att interagera med varandra.

Dalen har sänkt sin nivå till A, B och C, då fler kvinnor från genomgångsboendet Globen sökt sig dit.

Östberga har bland nivå beroende på elevernas behov och kunskapsnivå. Nivån bestäms av SFI-läraren.

- Samverkan med 7 olika förskoleenheter som ligger nära respektive introduktionsförskola. Samverkan är mycket god och prioriteras av alla inblandade. Planerade besök i samverkan med pedagoger på förskolan ska genomföras så snart pandemins restriktioner klingar av. Föräldrarna kommer då få möjligheter att se verksamheten, får information om verksamheten samt ställa frågor. Pedagogerna kommer även regelbundet besöka öppna förskolorna som gäster för att berätta om förskolan och dess pedagogiska arbete samt hur den gynnar barnens utveckling. Det är samma återkommande förskolepedagoger som arbetar i nära samarbete med respektive öppna förskola och som därigenom skapar igenkänning och bygger upp en relation till föräldrarna. I början av varje termin hålls ett möte med öppna förskolan samt representanter från förskoleenheterna på varje introduktionsförskola. Där sätts agendan för terminen. I slutet av terminen hålls ett avstämningsmöte för att se vad som gjorts, vad som varit bra, behov och vad som kan utvecklas. Under terminen har introduktionsförskolorna och förskoleenheterna kontinuerlig kontakt angående besöken. Konceptet har varit uppskattat av alla parter och kommer att fortsätta.
- Samarbete med Jobbtorg Ungas (upp till 29) ungdomskonsulent samt studie- och yrkesvägledare som erbjuder drop-in samt bokade besök. I dagsläget kommer en studie- och yrkesvägledare regelbundet till Rågsved och några gånger till Dalen. Målgruppen är främst kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och som ofta är en grupp som stannar hemma länge med barnen. Öppna förskolan fortsätter kontakta Arbetsmarknadsförvaltningen med önskan om utökning av regelbundna besök även till övriga introduktionsförskolor samt få till ett samarbete med studie- och yrkesvägledare som arbetar med personer 30+.
- Besök i verksamheten av föräldrarådgivare. Görs idag regelbundet i Rågsved och Högdalen, där föräldrarådgivarna tidigt kan gå in och ge föräldrar stöd samt vid behov råda till att tidigare söka plats på förskola för ökade möjligheter till språklig-, motorisk- och socialutveckling och stimulans för barnet. Östberga och Dalens har även haft enstaka besök under 2020, trots pandemitider, vilket har varit mycket uppskattat av besökarna. Genom samarbetet har föräldrarådgivarna kommit i kontakt med föräldrar i behov av stöd från bland annat genomgångboenden där introduktionsförskolorna arbetar uppsökande.
- Föräldraskap i Sverige (FÖS) är samhällsorienterade föräldraträffar för utrikes födda föräldrar. En FÖS hölls i juni 2020 med arabisktalande föräldrar från genomgångboendet Globen. Ytterligare en träff med dari-talande mammor från samma boende startade under hösten men fick pga pandemin avbrytas och skjutas upp. Ytterligare en FÖS-träff med dari-talande pappor var planerad men har även den skjutits upp. Träffarna genomsyras av föräldrars- och barns rättigheter och skyldigheter, information om förskola/skola, sjukvård, hälsa m.m. och har ett stort fokus på Barnkonventionen samt jämställdhet. Föräldrar informeras om och erbjuds att, efter FÖS, gå det generella föräldrastödsprogrammet ABC (Alla Barn i Centrum) samt för pappor att delta i pappaträffar som ges inom förvaltningen.

□ Nära samarbete med närliggande bibliotek och barnbibliotekarier som dels gästar introduktionsförskolorna samt att de även besöker och uppmuntrar till besök på biblioteken samt att ta del av bibliotekens utbud. Samarbetet har fortsatt trots pandemin genom att bibliotekarier har besökt introduktionsförskolornas uteverksamhet och följt med på visst uppsökande arbete på genomgångsboendena. Fortsätter restriktionerna kommer nya sätt att samarbeta att tas fram under 2021. Pandemin har också gjort att vi hittat nya samarbetssätt som t.ex. uteverksamheten.

Länsstyrelsen beviljade 2019 ett integrationsprojekt med POP-UP Öppen förskola på bibliotek (Enskede/Dalen och Hagsätra) och lördagsöppet för pappor (Dalen), med tanke på närheten till det stora genomgångsboendet vid Globen (800 personer bor där, alla familjer) och genomgångsboendet i Hagsätra. Projektet inkluderar även erbjudande om pappagrupper på kvällstid. Fokus är att i projektet blanda etablerade och utrikes födda småbarnsföräldrar. På grund av pandemin har projektet haltat under 2020 och har därför av Länsstyrelsen beviljats förlängning till maj/juni 2021. Projektet är ett komplement till introduktionsförskolorna uppdrag och arbete.

□ Nära samarbete med BMM och BVC för att tidigt få föräldrar att komma med sina barn till öppna förskolan. I Rågsved och Vantör/Högdalen ingår öppna förskolorna i STIS (Stärkt Tidigt Stöd i Samverkan) tillsammans med föräldrarådgivare, BMM och BVC. En samverkan mellan Stockholms stad och Landstinget. Rågsveds och Vantörs BVC har tilldelats medel för utökat hembesöksprogram där samma föräldrarådgivare som besöker öppna förskolorna följer med BVC-sköterskor hem till familjer som får ett första barn. Föräldrarådgivaren är länk till introduktionsförskolorna som de väl känner till.

□ Temainriktade studiebesök/utflykter i närområdet samt innanför tullarna där det bland annat ges möjlighet att besöka parker, museer, bibliotek m.m för alla besökare som önskar delta. Studiebesök görs och kommer även att göras tillsammans med SFI. Under 2020 har endast utflykter i närområdet varit möjliga. Lättar riktlinjerna och det ges möjlighet kommer studiebesök och utflykter åter upp på introduktionsförskolornas agenda 2021. I annat fall utvecklas utflykterna i närområdet.

Riktade verksamheter såsom Ensamstående föräldrar, Tvillingföräldrar, Cykelskola och Babyöppet bjuder in till närmare social tillvaro för andra föräldrar i samma situation.

□ Inbjudna gäster som berättar om aktuellt tema, exempelvis Civilförsvarförbundet (ex hur klara man sig om elen går?), språkpedagog, tandsköterska, barnmorska, brandinformation m.m. har till viss del fungerat under 2020, men inte som vi hade önskat pga pandemin. Vi intar en hoppfull inställning till 2021 och önskar även bjuda in inkluderingslots, försäkringskassan, gäst som ger information om hemförsäkring m.fl.

□ Samarbete med organisationen Svenska med baby i Rågsved (måndagar samt familjelördagar 3-4 ggr per termin) har fungerat bra under 2020, och förlagts utomhus pga smittorisken samt möjlighet att välkomna så många som möjligt. Målet med träffarna är att småbarnsföräldrar och deras barn med olika bakgrund från olika delar av Stockholm får ett

forum att ses och prata om olika teman, lära av varandra, träna svenska och nätverka. Uppstartsmöte för VT2021 är redan inplanerat.

- Samarbete med förvaltningens introduktionslots som talar arabiska, och som arbetar över hela stadsdelen med nyanlända med fokus på att hitta bostad.
- Samarbete med förvaltningens Medborgarkontor för att lätt få hjälp att ställa sig i förskolekö, få samhällsinformation samt stöd.
- Samarbete med genomgångsboendena i Globen, Hagsätra, Örby och Årsta. Under 2020 har vi initierat utökat samarbete och nätverk med bovärdar i Hagsätra samt aktörer som fritid, fält, föreningar som finns i området för att lära känna varandras verksamheter och också samarbeta kring att nå familjerna för allas respektive aktiviteter. Familjerna har ofta många barn i spridda åldrar. Önskemål från bovärdar i Örby och Globen att något liknande ska starta även där. Behoven är stora.
- Samarbete med avdelningen förskolas köhandläggare, som kommer ut en gång per termin och informerar processen att ställa barnen i förskolekö. Samarbetet mellan köhandläggare och personal ger också en snabbare ingång till att hjälpa föräldrar som t.ex. på grund av svag svenska missförstått att de fått en plats och tackat nej.
- Samarbete med Kulturskolan på introduktionsförskolan i Rågsved och Östberga med bland annat familjedans och bebisdans. Samarbetet kommer fortsätta 2021.

D. Beskriv förväntade effekter av verksamheten

Förväntade effekter:

Ökad kunskap i svenska språket, både för barn och förälder genom att förälder och barn vistas på introduktionsförskolan, där det finns besökare med alla språknivåer – allt från att vara helt ny för svenska språket till att ha det som modersmål. Alla erbjuds att ta del av introduktionsförskolornas utbud, lära känna varandra och umgås även utanför introduktionsförskolans väggar.

Genom att ha en egen verksamhet på introduktionsförskolan som inspireras av förskolans, får föräldrarna en uppfattning om vad en förskola gör och hur den positivt påverkar deras barns utveckling. Detta, tillsammans med att få inspiration av andra föräldrar som redan har barn sedan tidigare på förskola, ökar förhoppningsvis föräldrarnas tilltro till förskolan.

Genom att ha samma återkommande förskolepedagoger/chefer som arbetar nära introduktionsförskolan byggs förtroende och igenkänning upp, vilka ofta är viktiga ingredienser för att föräldrar ska ta steget att börja förskola tidigare än de tänkt. Med andra ord öka förtroendet för förskolan. Genom nära samarbete ska vi arbeta för att föräldrarna ökar sin kunskap om förskolan och förskolans betydelse för barn utveckling. Genom ett nära samarbete med förskolan har vi som mål att öka föräldrarnas kunskap om förskolans

betydelse för barns utveckling och en positiv och lyckad skolstart samt skolgång. Många förskolepedagoger/chefer kommer när det är SFI. SFI-läraren väver då in informationen i sin lektion. Några introduktionsförskolor tar "förskolepromenader" och går runt i området och visar och berättar.

Genom samarbete med studie- och yrkesvägledare ökas möjligheterna att snabbare översätta/validera betyg, upprätta en studieplan och/eller komma ut på arbetsmarknaden. Föräldrarna blir därigenom medvetna om processen att nå sitt mål samt förståelsen för att det då kommer att underlätta för dem att ha barnen på förskola för att kunna studera eller arbeta.

Kultur är en del av verksamheten. Teaterföreställningar m.m. erbjuds ibland och en viss del av platserna hålls alltid för introduktionsförskolemålgruppen. Samarbetet med Kulturskolan på Rågsveds och Östbergas introduktionsförskolor har varit mycket lyckade. Kultur kan vara ett medel att känna sig inbjudan, delta och mötas utan att behöva vara duktig på språk.

Studiebesök/utflykter görs i syfte att vidga familjers förståelse för samhället samt upptäcka vad som finns att göra i Stockholm samt ökad kunskap och trygghet om och i svenska samhället. Av erfarenhet vet öppna förskolans personal att många familjer mestadels rör sig i kända närområden samt heller inte tar del av det kulturella utbud som finns i staden. Föräldrar och barn bjuds in att delta och därmed vidga sitt perspektiv, lära sig nytt, umgås tillsammans med sitt barn och andra familjer, träffas över kulturella gränser och bakgrunder. Utflykter erbjuds dels för alla besökare på öppna förskolan, dels för SFI-gruppen. Ibland är det tryggare för nya föräldrar som inte kan språket att först göra saker tillsammans med andra som också har svenska som andra språk och sedan när man lärt sig mer, ta del av de utflykter som alla besökare erbjuds.

Hembesöksprogrammet har i samarbete med öppna förskolan i Rågsved under 2019 haft familjemiddagar på kvällstid och bjudit in alla nyblivna föräldrar till det. Middagarna blev mycket lyckade och flera planerades till 2020, men har pga pandemin inte kunnat genomföras. Middagarna i Rågsveds sågs som piloter och diskussioner förs hur vi kan implementera det till övriga introduktionsförskolor när pandemin lättat.

Middagarna ledde till ökat besök av föräldrar som annars aldrig skulle ha kommit till öppna förskolan då de inte vetat vad en öppen förskola är och inte vågat komma då man inte kan svenska eller inte vågar gå dit själv när maken arbetar. I och med denna aktivitet når vi också pappor i en större utsträckning än tidigare och möjliggör att de kan komma även om de arbetar under dagen. Middagarna ger också möjlighet att prata om jämställt föräldraskap, barnkonventionen och förskola.

Ökat besök av föräldrar och barn med utländskt ursprung på öppna förskolorna genom ett aktivt samarbete med olika aktörer i förvaltningen som nämnts ovan är vårt mål. Under 2020 hade vi som mål att ta fram verktyg för att bättre kunna följa upp resultat för vårt arbete att nå målgruppen. En dialog fördes bland annat med SKR om bra sätt att följa upp verksamheten. Då pandemin kom emellan, har introduktionsarbetgruppen (pedagoger från respektive introduktionsförskola) fått fokusera på andra mål och verksamhetslösningar men

står i startgröparna (inplanerat möte i januari) att sätta igång med arbetet att ta fram verktyg och använda dem under 2021.

Ökad kunskap om sin egen betydelse som förälder för sitt barns utveckling genom att ge stöd och uppmuntran från öppna förskolans personal och föräldrarådgivare, samt ökade möjligheter för föräldrar att tidigt få stöd i sitt föräldraskap.

Ökat socialt nätverk för föräldrar och barn genom att erbjuda ovanstående aktiviteter och mötesplatser.

Få kontakt med fler pappor via träffarna Föräldraskap i Sverige, uppsökande verksamhet på boendena samt kvällsmiddagar och därigenom kunna erbjuda pappaträffar som är baserade på organisation MÅN:s pappagrupperkoncept "Pappa kom hem" som är speciellt riktat till utrikes födda pappor. På träffarna tas bland annat ämnen upp som föräldraskap, att vara förebild för sitt barn, partnerskap samt jämställdhet. Det är viktigt att vi har papporna med oss i arbetet för att öka inskrivningsgraden, då de inte alltför sällan anser att mamman bör vara hemma med barnet en längre tid samt inte aktivt tar del av småbarnsåren. Just nu har introduktionsförskolorna tillgång till fyra pappor utbildade till pappagrupperledare med språkkompetens svenska, engelska och arabiska. Tre grupper har hållits under 2020 på svenska med deltagare från olika kulturer med mycket goda resultat i uppföljningsenkäten. Den inplanerade gruppen för arabisktalande pappor från genomgångsboendet vid Globen fick under hösten skjutas upp till 2021 .

Ökad inskrivningsgrad på förskolorna. Som ett led i att öka inskrivningsgraden ska förvaltningen sammanställa en kartläggning som påbörjades i slutet av 2020. Syftet med kartläggningen är att ta reda på varför vårdnadshavare väljer att inte ha sina barn i förskola. Kartläggningen genomförs genom att ställa frågor till de som besöker socialtjänsten och barnavårdscentralen. Utifrån kartläggningen ska förvaltningen utreda vilka insatser som kan vara aktuella för att öka inskrivningsgraden från 2020.

Förvaltningen söker 2,4 mnkr i budgetjustering för introduktionsförskola. Ansökan omfattar 150 procent förskolläartjänst (25 procent för Östberga respektive Dalen samt 50 procent för Rågsved respektive Högalen), en samordnartjänst på 50 procent samt motsvarande andel av kostnader för lokaler, drift och verksamhet i de fyra introduktionsförskolorna.

Belopp, avser kostnader för 2021	
E. Totalt belopp för ansökan:	2400 tkr
F. Varav lokalkostnader:	750 tkr
G. Varav personalkostnader:	1400 tkr
H. Varav verksamhetskostnader:	250 tkr
Eventuella övriga upplysningar	

Klicka här för att ange text.